

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 4/2012-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti A., spol. s r. o., B., zastúpenej advokátkou JUDr. J. F., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s porušením čl. 46 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 318/2010 a jeho rozsudkom z 28. februára 2011 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 120/2011 a jeho uznesením z 29. septembra 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti A., spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. novembra 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti A., spol. s r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. J. F., B., ktorou namieta porušenie svojich

základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením čl. 46 ods. 4 ústavy postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 318/2010 a jeho rozsudkom z 28. februára 2011 (ďalej aj „namietaný rozsudok“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 120/2011 a jeho uznesením z 29. septembra 2011 (ďalej aj „namietané uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v postavení žalobkyne podala Okresnému súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) žalobu, ktorou sa domáhala zaplata 2 000 € s príslušenstvom proti žalovaným manželom P. (ďalej len „žalovaní“).

Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 C 71/2010 zo 16. septembra 2010 bola žaloba sťažovateľky zamietnutá. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 9 Co 318/2010 z 28. februára 2011 odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Krajský súd vo veci rozhodol v zmysle § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) bez nariadenia pojednávania.

Potvrdzujúci rozsudok krajského súdu napadla sťažovateľka dovolaním, pričom prípustnosť dovolania odvodzovala z ustanovenia § 237 písm. f) OSP, keďže zastávala názor, že postupom krajského súdu, ktorý vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, jej bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Cdo 120/2011 z 29. septembra 2011 dovolanie sťažovateľky odmietol a sťažovateľku zaviazal nahradiť žalovaným trovy dovolacieho konania v sume 106,12 € na účet ich právneho zástupcu.

Sťažovateľka tvrdí, že krajský súd ustálil skutkový stav v predmetnej veci odlišne od súdu prvého stupňa, v dôsledku čoho vec právne posúdil odlišne než okresný súd, a bolo preto povinnosťou krajského súdu nariadiť odvolacie pojednávanie, na ktorom by bol

účastníkov oboznámil so svojím odlišným právnym názorom a dal im možnosť zaujať k nemu stanovisko.

Sťažovateľka sa tiež domnieva, že *„Súd nesmie dospieť k odlišným skutkovým zisteniam bez vykonania vlastného dokazovania v odvolacom konaní.“*

Sťažovateľka uvádza, že v jej právnej veci *„ide o odopretie spravodlivosti (denegatio iustitiae). Neboli splnené zákonné podmienky pre konanie KS v Nitre bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP). Sťažovateľovi bola odňatá možnosť pred odvolacím súdom relevantne konať.“*

Sťažovateľka tiež považuje rozhodnutie krajského súdu za svojvoľné, keďže krajský súd podľa jej názoru *«nemá právo dezinterpretovať vôľu jednej sporovej strany – nemôže si vymyslieť, že sporová strana niekomu niečo darovala, keď o dare v konaní všeobecného súdu 1. inštancie vôbec nebola reč a v konaní pred odvolacím súdom ani jedna zo sporových strán takto samozrejme neargumentovala a k „objavu“ súdu sa nemala možnosť vyjadriť»*.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o nej nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn.: 9 Co 318/2010 a Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod sp. zn.: 2 Cdo 120/2011 porušili právo sťažovateľa A. spol. s r. o., zaručené v čl. 46 ods. 1 v spojení s ods. 4 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, aby sa jeho vec spravodlivo prerokovala,

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozhodnutie Najvyššieho súdu v Bratislave zo dňa 29. 09. 2011, sp. zn.: 2 Cdo 120/2011 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Nitre a Najvyšší súd SR sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi A. spol. s r. o. trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do troch dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. J. F...“

Sťažovateľka zároveň požiadala ústavný súd o vydanie dočasného opatrenia, ktorým by odložil vykonateľnosť rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 C 71/2010 zo 16. septembra 2010 v spojení s namietaným rozsudkom krajského súdu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu

verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, patrí nesporne aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08).

1. K namietanému postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 318/2010

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Kľúčová námietka sťažovateľky smerujúca k postupu krajského súdu spočívala v tom, že krajský súd jej odňal možnosť konať pred súdom, keďže o jej odvolaní rozhodol bez nariadenia pojednávania. Sťažovateľka považuje takýto postup krajského súdu za nezákonný, pričom v jeho dôsledku malo dôjsť k porušeniu ňou označených základných práv.

Vzhľadom na takto formulovanú námietku mala sťažovateľka právo podať proti namietanému postupu a rozsudku krajského súdu dovolanie (čo aj využila), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 120/2011 a jeho uzneseníu z 29. septembra 2011

Z už uvedeného vyplýva, že kľúčová námietka sťažovateľky smerovala proti postupu krajského súdu, ktorý o jej odvolaní rozhodol bez nariadenia pojednávania, a to napriek tomu, že podľa jej tvrdenia ustálil skutkový stav odlišne od súdu prvého stupňa, v dôsledku čoho vec odlišne právne posúdil. V dôsledku takéhoto postupu krajského súdu mala byť sťažovateľka zbavená možnosti zaujať stanovisko k odlišným právnym názorom, ku ktorým krajský súd v namietanom rozsudku dospel. Toto sťažovateľkou namietané pochybenie krajského súdu podľa jej tvrdenia nenapravil ani najvyšší súd, ktorý jej dovolanie odmietol.

V nadväznosti na námietky sťažovateľky ústavný súd poukazuje na relevantnú časť odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP) bez nariadenia

odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) s verejným vyhlásením rozhodnutia a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho aj správny právny záver, a preto ho podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Odvolaací súd mal z obsahu spisu preukázané, že dňa 24. 7. 2007 uzavrel žalobca (budúci predávajúci) so žalovanými (budúcimi kupujúcimi) zmluvu o uzavretí budúcej zmluvy, predmetom ktorej bol záväzok budúceho predávajúceho rezervovať budúcim kupujúcim nehnuteľnosť evidovanú na liste vlastníctva č. 4606, kat. úz. Z., a to pozemok na parc. č. 5984/1 záhrady o výmere 373 m², parc. č. 5984/9 zastavaná plocha o výmere 131 m² a rodinný dom na parc. č. 5984/9, ktorý ku dňu uzavretia zmluvy nebol zapísaný na liste vlastníctva. Nebolo sporné to, že dňa 14. 9. 2007 došlo k odovzdaniu predmetu kúpy žalovaným, o čom bola spísaná zápisnica a od tohto dňa žalobca disponoval 50 % čiastkou kúpnej ceny. Dňa 15. 11. 2007 bola medzi žalobcom (predávajúci) a žalovanými (kupujúci) uzatvorená kúpna zmluva, predmetom ktorej bol prevod vlastníctva k uvedeným nehnuteľnostiam. Ku kúpnej zmluve zo dňa 15. 11. 2007 bol dňa 14. 1. 2008 uzavretý dodatok č. 1, predmetom ktorého bola oprava kúpnej zmluvy ohľadom nesprávne uvedeného parcelného čísla a druhu pozemku. Žalovaní nadobudli vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam dňa 25. 1. 2008 a to vkladom vlastníckeho práva Správou katastra N. Dňa 13. 10. 2009 podal žalobca žalobu, domáhajúc sa ňou uloženia povinnosti žalovaným zaplatiť žalobcovi sumu 2.000 eur spolu s 0,024 % denným úrokom z omeškania od 12. 10. 2009 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Dôvodom žaloby bolo užívanie predmetných nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu žalovanými od dňa 14. 9. 2007 do dňa 25. 1. 2008.

Medzi účastníkmi sa viedol spor o to, či existuje povinnosť žalovaných zaplatiť žalobcovi odplatu za užívanie predmetných nehnuteľností za obdobie ich užívania žalovanými, pred nadobudnutím vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam žalovanými, t. j. od dňa 14. 9. 2007 do nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam žalovanými dňa 25. 1. 2008, bez existencie dohody medzi žalobcom a žalovanými o odplatnosti užívania.

Z vyjadrení žalobcu v konaní mal súd prvého stupňa za to, že žalobca sa domáha od žalovaných plnenia za užívanie nehnuteľností titulom nájomnej zmluvy, eventuálne titulom

bezdôvodného obohatenia. Súd prvého stupňa v tomto smere vec správne skúmal. Odvolací súd v zmysle § 219 ods. 2 OSP konštatuje správnosť zistenia skutkového stavu súdom prvého stupňa a jeho správne právne posúdenie, preto v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na argumentáciu žalobcu v podanom odvolaní odvolací súd uvádza na ozreajenie ďalšie dôvody...

Žalobca v odvolaní zdôraznil, že právne úkony vyjadrené inak než slovami sa vykladajú podľa toho, čo spôsob ich vyjadrenia obvykle znamená, odvolával sa na ustálenú prax a svoje postupy považoval za štandardné s tým, že očakával, že žalovaní zaplatia obvyklé nájomné. Z uvedeného bolo odvolaciemu súdu zrejmé, že pred začiatkom užívania predmetných nehnuteľností nebola medzi stranami sporu uzatvorená žiadna cenová dohoda, resp. dohoda o odplatnosti užívania predmetných nehnuteľností a preto žalovaní legitímne očakávali, že užívanie predmetných nehnuteľností je bezodplatné. Pokiaľ sa žalobca odvoláva na ustálenú prax v tom zmysle, že je bežné, aby kupujúci platili nájomné, za užívanie bytu predávajúcemu do doby nadobudnutia vlastníckeho práva kupujúcimi, odvolací súd tvrdí, že v praxi je štandardné, že zmluvné strany si výslovne a najčastejšie v písomnej forme dohodnú predmet nájmu, sumu nájomného a poprípade aj dobu trvania nájmu. To znamená, že žalobca sa nemôže domáhať od žalovaných zaplata nájmomného s odôvodnením, že nájomné sa v praxi za takéto užívanie platí, pretože nebolo vopred medzi účastníkmi dohodnuté, že sa jedná o odplatné užívanie predmetných nehnuteľností. Pokiaľ mal žalobca úmysel uzatvoriť odplatnú nájomnú zmluvu mal konať tak, aby o odplatnosti užívania predmetných nehnuteľností neboli pochybnosti...

Odvolací súd uvádza, že len zo samotnej skutočnosti, že sa žalovaní pred nadobudnutím vlastníckeho práva nasťahovali do predmetných nehnuteľností, ktoré nasťahovanie im žalobca dobrovoľne umožnil, nemožno odvodzovať právo žalobcu na odplatu za užívanie nehnuteľností, pretože by to bolo jednostranné uloženie povinnosti žalobcom žalovaným a to nad rámec zákona, bez existencie výslovnej dohody o odplate a teda bez vedomia žalovaných. Právo žalovaných užívať predmetné nehnuteľnosti možno odvodiť nie len z preberacieho a odovzdávacieho protokolu zo dňa 14. 9. 2007, ale aj z vytvoreného faktického stavu, kedy žalobca umožnil žalovaným bezodplatne, resp. bez dohody o odplatnosti užívať nehnuteľnosti od dňa 14. 9. 2007 do dňa 25. 1. 2008, pričom

žalovaní takúto ponuku prijali. Výrazom vôle jej objektivizácie, je jej prejav. Spolu s okolnosťami, za ktorých bol urobený, umožňuje posúdenie skutočnej vôle subjektu. Z povahy právneho styku vyplýva, že zisťovanie skutočnej vôle pri každom jej prejave nie je možné. Preto Občianske právo vychádza z princípu dobromyseľnosti účastníkov a súlad vôle s určitým prejavom predpokladá (§ 35 ods. 2 a 3). Prejav vôle žalobcu, t.j. odovzdanie nehnuteľností do užívania žalovaných dňa 14. 9. 2007, možno (objektívne – navonok) vyložiť ako úmysel obdarovať žalovaných vo forme darovania úžitku z nehnuteľnosti, pričom žalovaní túto možnosť dobromyseľne prijali (§ 491 ods. 2, § 628 ods. 1 OZ). K námietke žalobcu, že žalovaní nepostupovali náležité bdelo pri podpise kúpnej zmluvy, odvolací súd dáva do pozornosti ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. OZ). V tomto prípade je silnejšou stranou kúpnej zmluvy zo dňa 20. 11. 2007 (s dodatkom č. 1 zo dňa 14. 1. 2008) žalobca ako dodávateľ, pričom žalovaní sú ako spotrebiteľia tou slabšou zmluvnou stranou. Preto sa práve od dodávateľa, (žalobcu) a nie od spotrebiteľa (žalovaných) očakáva, že bude konať právne bezchybne.“

Ústavný súd poukazuje tiež na relevantnú časť odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, v ktorej sa okrem iného uvádza:

„Žalobca v dovolaní namietal vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu alebo rozhodnutie súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Pokiaľ žalobca túto vadu vidí v nenariadení pojednávania je potrebné uviesť, že v zmysle § 214 ods. 1, 2 O. s. p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a) je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b) súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c) to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Odvolací súd rozhodol v predmetnej veci v súlade s § 214 O. s. p. bez nariadenia pojednávania. Rozsudok v súlade s § 156 ods. 1 a 3 O. s. p. verejne vyhlásil. Odvolací súd **neopakoval a ani nevykonával doplnenie dokazovania** (ako sa žalobca mylne domnieva),

pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutkových zistení na základe dokazovania vykonaného prvostupňovým súdom. Zo spisu nevyplýva ani to, že by išlo o dôležitý verejný záujem (Dohovor o ľudských právach a základných slobodách nevyžaduje a ani z judikatúry ESLP nevyplýva, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonať verejne). Ak teda rozhodoval súd prvého stupňa na pojednávaní, odvolací súd v zásade nemusí nariadiť pojednávanie. Doposiaľ ESLP nejudikoval, čo je dôležitý verejný záujem a navrhované ustanovenie necháva odvolacím senátom voľnú úvahu, kedy nariadia pojednávanie z dôležitého verejného záujmu. Spravidla pôjde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku, sídliska a pod.

Žalobca vo svojom dovolaní d'alej namietal porušenie § 157 ods. 2 O. s. p. (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

V danom prípade sa žalobca domáhal zaplatenia 2 000 € z dôvodu, že žalovaní užívali nehnuteľnosti počas obdobia, v ktorom bol ich vlastníkom žalobca. V konaní na základe vykonaného dokazovania súdy oboch stupňov dospeli k záveru, že medzi účastníkmi konania nebola uzavretá nájomná zmluva, titulom ktorej by vznikla žalovaným povinnosť uhradiť žalobcovi nájomné a nezistili ani dôvod, pre ktorý by bol žalobca oprávnený požadovať plnenie od žalovaných titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Pre úplnosť odvolací súd dodal, že žalovaní neporušili zmluvnú a ani zákonnú povinnosť, čo by bolo základným predpokladom vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu. Zároveň vyjadril názor na konanie žalobcu a v tej súvislosti posúdil prejav jeho vôle (nešlo o vykonanie, resp. doplnenie dokazovania ako žalobca vo svojom dovolaní uviedol).

Dovolací súd považuje za potrebné upozorniť na to, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Navyše, odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská oboch procesných

strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania, obsah vyjadrenia k odvolaniu a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Závery, ktoré prijal, primerane vysvetlil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k názoru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu. Rozhodnutie v žiadnom prípade nemožno pokladať ani za prekvapivé a to s poukazom na vyššie uvedené.

Vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. dovolací súd nezistil (námietky žalobcu v tejto súvislosti vyhodnotil ako nedôvodné), preto prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť ani z tohto ustanovenia.

Žalobca ako dovolací dôvod ďalej uviedol (vychádzajúc z jeho obsahu), že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe, ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O. s. p., a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.“

V súvislosti s námietkami sťažovateľky ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, resp. či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Vychádzajúc z uvedeného bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či najvyšší súd ako dovolací súd svoje uznesenie sp. zn. 2 Cdo 120/2011 z 29. septembra 2011 primeraným spôsobom odôvodnil a či ho nemožno považovať za arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska za neakceptovateľné a neudržateľné.

Poukazujúc najmä na citovanú časť odôvodnenia namietaného uznesenia ústavný súd zastáva názor, že namietaným uznesením najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľky. Namietané uznesenie je primeraným spôsobom odôvodnené a nemožno ho považovať ani za arbitrárne. Najvyšší súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo bol v danom prípade postup krajského súdu, ktorý o odvolaní sťažovateľky rozhodol bez nariadenia pojednávania, správny. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnymi názormi najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov a nezakladá ani právomoc ústavného súdu nahradiť právne názory najvyššieho súdu svojimi vlastnými. Ústavný súd po preskúmaní namietaného rozsudku krajského súdu a namietaného uznesenia najvyššieho súdu dospel v zhode s najvyšším súdom k záveru, že v danom prípade krajský súd nevykonával vo veci nijaké dokazovanie (teda ani opakované a ani nové), skutkový stav posúdil rovnako ako súd prvého stupňa a vyvodil z neho rovnaké právne závery ako okresný súd, teda že medzi účastníkmi konania nebola uzavretá nájomná zmluva, z titulu ktorej by vznikla žalovaným povinnosť uhradiť sťažovateľke nájomné, a neexistuje tu ani dôvod, pre ktorý by bola sťažovateľka oprávnená požadovať plnenie od žalovaných z titulu vydania bezdôvodného obohatenia.

Odôvodnenie namietaného uznesenia najvyššieho súdu podľa názoru ústavného súdu nevykazuje nedostatky; je jasné, zrozumiteľné. Aj preto ústavný súd argumentáciu najvyššieho súdu obsiahnutú v odôvodnení jeho rozhodnutia považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľnú a udržateľnú.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a sťažovateľkou označenými základnými právami, ktorých porušenie namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by naznačovala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Najvyšší súd rozhodol vo veci sťažovateľky spôsobom, s ktorým ona síce nesúhlasí, ale rozhodnutie bolo náležite odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať.

Vzhľadom na tieto skutočnosti a závery ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti týkajúcej sa namietaného uznesenia najvyššieho súdu z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky (napr. návrhom na odloženie vykonateľnosti rozsudku okresného súdu v spojení s namietaným rozsudkom krajského súdu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2012